

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

REVUE PRE TEÓRIU A TVORBU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4/90

ROČ. XXIV

Ekológia v environmentalistike

Okrem klasickej definície, že je ekológia vedou o vzájomných vzťahoch a procesoch medzi živou a neživou zložkou na Zemi, môžeme ju charakterizovať aj ako vedu o príčinnej súvislosti medzi minulosťou a budúcnosťou, teda vedu o dynamike, vzťahoch a procesoch, ktoré prebiehajú v našej geobiosfére. Ak hovoríme o ekológii z hľadiska životného prostredia, značí to, že sa zaoberáme príčinnými súvislosťami v životnom prostredí, t. j. ak vidíme následok — zlú kvalitu prostredia, musíme ísť za príčinou. Ak si uvedomíme tieto príčinné súvislosti, môžeme sa zamerať na prevenciu, ktorou je prognóza pozitívnych aj negatívnych dôsledkov nášho pôsobenia na prostredie.

Narušenie prirodzeného vzťahu medzi človekom a jeho prostredím priviedlo súčasnú spoločnosť na hranicu kolapsu. Bola to práve ekológia, ktorá ponúkla svoje široké pole pôsobnosti ekologických zákonitostí, ekologických podmienok, ekologických faktorov a ekologických predpokladov na riešenie narušených vzťahov medzi človekom a prostredím. Úzke odvetvové prístupy nemohli viesť k úspešnému riešeniu takých zložitých problémov. Jedine interdisciplinárny komplexný ekologický prístup môže dať a dáva správny smer na postupné riešenie otázok životného prostredia človeka a organizmov.

Ekológia ako veda sa rozrástla. Nezostala iba pri klasickej problematike kolobehu látok, toku energie a interakcie medzi organizmom a jeho živým a neživým prostredím, ale z autekologických problémov druhu a populácie sa dostala k otázkam ekológie vyšších systémov, t. j. ekosystémov rôznej úrovne a charakteru. V poslednom období sa ekológia dostala na regionálnu úroveň krajiny a globálnu úroveň našej Zeme a vesmíru. Tento jej prudký rozvoj a prenikanie do rôznych doteraz netradičných oblastí vedy a praxe mal ako dôsledok ekologizáciu myslenia našej súčasnej spoločnosti, ktorá dnes veľmi podstatne mení reláciu všefudských hodnôt a ovplyvňuje politiku rozvoja spoločnosti.

Milán Ružička

Obsah

M. Ružička: Ekológia a životné prostredie . . .	174
V. Kartusek, I. Rybársky: Krajinoekologické plánovanie v pozemkových úpravách	179
M. Kozová L., Miklós a kol.: Ekologické návrhy na regeneráciu životného prostredia priemyselnej krajiny v oblasti Jelšava—Lubník	186
M. Kozová, E. Kalivodová: Návrh na uplatnenie ekologických hľadísk pri tvorbe nového obytného súboru Rača—Vajnory v rámci východného rozvoja Bratislavy	190
H. Rambousková, J. Těšitel, M. Bartoš: Volba štruktúrálnej charakteristik krajiny a jejich vyvíjacie schopnosti	194

Aktuality

K ekológii a životnému prostrediu (Vyhlásenie ekologov)	203
M. Ružička: Ekológia a životné prostredie pri rozvoji Bratislavy	204
F. Nováček: Spoločná budúcnosť na jedinej planéte	207

Tribúna

V. Rösner: Ekologické princípy pri riešení hospodárskej sústavy Podbeskydska	210
J. Lopušný: Vplyv zakladania lyžiarskych zjazdových plôch na rekreačné prostredie	214

Kontakty

I. Thurzo: S rozumom do projektov sídelnej štruktúry	217
J. Štěpán: Křestáné a životní prostředí	219

Knihy

J. Supuka: Vetrolamy	221